

POZOROVÁNÍ

Jednou v listopadu jsem přijel časně ráno na stráně u Kamenné Hlavy. Bylo ještě namodralé přišeří, lehce poletoval sníh, bílý poprašek lehounce překrýval tušené pestré barvy pozdního podzimu - trávy, listí a jeřabin. Stačilo sejít z cesty do louky a žlutý strom s listím poprášeným sněhem a zmrzlými kapičkami na konci listů byl přesně zarámovaný do stranových poměrů matnice, stačilo jen vyfotit. A hned vedle strom přeražený s větvemi jeřabin, sněhem modelovaný šikmý kmen a kousek dále zase tři kameny. Tolikrát jsem je míjel, ale dnes jsou výjimečné. Měním film, ale ještě o tom vlastně ani nevím. A ze stromu zvolna padá červený list a spočine na pařezu porostlém mechem z něhož vyrůstá maličký smrček, spočine jen chvíli, jen na dvě stisknutí spouště a hned popolétne do oranžové trávy a leží tam, jako kdyby tam byl odjakživa. Další film, ale nevím o něm. A tady červené kuličky jeřabin na šedivém lišejníkem pokrytém kameni s troškou sněhu a mechu, a tady tráva jako rozbouřené moře a stačí se jen otočit a ... Najednou si uvědomím, že od staviva tuze zebou ruce a že se začíná měnit původně lehounké světlo do kontrastnějšího a původně tichá mysl se probouzí a připomíná a kouzlo se vytrácí. Nafotil jsem 8 filmů (svitek má 10 obrázků) a ani si neuvědomuji, kdy jsem je měnil. Byla to možná hodina, ale nevím, čas se zastavil. Najednou vím, že nyní již nemá smysl fotit, že pro dnešní den to bylo vše. Pocit z toho rána pak zůstává řadu let a vracívá se, když si vzpomenu na krásu tiché myslí, když jenom jsme. Jen být. Tiché bytí.

Za čas jsem tomu začal rozumět. Za čas jsem poznal kouzlo toho stavu bytí v přítomném okamžiku, kdy to, co bylo, a to, co bude, je pouze v tom, co nyní je, a nic jiného vlastně ani není, a tak není třeba o ničem přemýšlet a stačí jen být. Bytí v teď. Bytí.

O řadu let je opět zima, tentokrát je sněhu více a hustě padá a probleskuje slunce a světlo mihotá a mění se a pulzuje s padajícím sněhem. Pociťuji radost z toho TEĎ a jen tak lehce kdesi na pozadí pozoruji, jak automaticky nastavuji časy a clony s korekcí expozice, ostřím a nepřemýšlím o kompozici, protože tak jak právě na matnici je, s ní souzním. To souznění stačí, víc netřeba. A lehce a stále ještě na pozadí myslí si uvědomuji, jak oko pozoruje to, co se promítá přes objektiv na matnici, a vnímám, jak obraz zachycený okem pozoruje mysl, a najednou si intenzivně uvědomuji, že mysl vlastně mlčí, nic nečiní a předává vnímané rovnou dále. Ale kam? A jen tak mimoděk mi zaznívá takové tiché konstatování - "do Vědomí". A aniž bych se ptal, zazní mi odpověď jako nadpis pro povídání o tom, co se vlastně odehrává, a ta slova znějí: "Přímý přenos do Vědomí". Konstatování.

A já si zpětně uvědomuji, za čas, když již kameru otírám a balím (nemá moc ráda sníh a vodu), že to je přesně to ono. Utišená mysl propouští vnímaný obraz, a ten obohacený o radostný pocit z krásy nepřerušovaného okamžiku (je jedno, jak dlouho trvá, neboť čas se v tu chvíli vytratil) vstupuje rovnou do Vědomí. Tak jako když televizní kamera snímá scénu v přímém přenosu, a ta je bez úpravy rovnou předávána na televizní obrazovky diváků. A najednou si uvědomuji, že jsem byl v tu chvíli jen prostředníkem mezi obrazem a Vědomím. Co jsem viděl, to jsem předával. A napadá mě, že to tak může být i v opačném směru. Lze být prostředníkem do Vědomí i z Vědomí... A uvědomuji si rozdíl mezi slovy "já vidím" a "je viděno"...

Lehce sněží a oranžové paprsky slunce zvolna zakrývá mrak nesoucí další vánici. Je zima, ale nevnímám ji, hřeje mě radost z prožitého poznání. Z myslí, kde spočívalo jako informace již delší čas, se oním prožitkem přesunulo kamsi jinam, kamsi dovnitř a zároveň vně, či jak to říct...

Když jsem se pak o tom zmínil kamarádce, která věděla, o čem hovořím, pravila: "Tak to vyzkoušej příště bez filmu". Šel jsem ještě dál, týden na to jsem to vyzkoušel bez filmu a kamery.

Dovolím si sem připojit na závěr jeden soukromý vzkaz pro ni: "Šlo to".

A dodávám, a nejen pro ni: "Jde to."

A tiše připojuji: "A je to fajn..."

(A není to vlastně ani žádný velký objev. Ani žádný objev. Jen pochopení.)